Raport z ewaluacji wewnętrznej

przeprowadzonej w Szkole Podstawowej im. Wł. Jagiełły

w roku szkolnym 2016/2017

Autorzy:

- Anna Majka
- Jolanta Frankiewicz
- Monika Ruszkiewicz

Raport sporządzono w dn. 10.06 – 14.06.2017 r.

Czas przeprowadzania ewaluacji:

- przygotowanie**: XI 2016 – IV 2017 r.**
- przeprowadzenie **badań: V 2017 r.**
- podsumowanie **wyników: VI 2017 r.**

Osoby projektujące i przeprowadzające ewaluację:

Dyrektor szkoły: Zofia Okońska

Zespół ds. Ewaluacji w składzie:

- Jolanta Frankiewicz
- Anna Majka
- Monika Ruszkiewicz

Ewaluacji podlegało wymaganie:

Kształtowane są postawy i respektowane są normy społeczne

Cele ewaluacji:

- Uzyskanie informacji na temat poziomu bezpieczeństwa w szkole oraz skali i rodzaju zagrożeń występujących na terenie szkoły;
- Uzyskanie informacji na ile podjęte w szkole działania wychowawcze i profilaktyczne przyczyniły się do poprawy respektowania norm społecznych

Opis danych i ich zbierania:

Dane do ewaluacji uzyskane zostały w wyniku przeprowadzenia ankiet (20 szt) i wywiadu zbiorowego z nauczycielami (22 obecnych), pracownikami obsługi (6 osób), psychologiem i pedagogiem (2 osoby), Samorządem Uczniowskim (15 osób) ankiet wśród uczniów kl. IV i VI (51 szt) oraz ich rodziców uczniów (28 szt.), a także wywiadu z dyrektorem szkoły, psychologiem, pedagogiem oraz analizy dokumentacji (Plan Pracy szkoły, Program Wychowawczy i Profilaktyki, Plan Pracy Samorządu Uczniowskiego, plany wychowawcze klas IV – VI. Badania wśród nauczycieli, uczniów i części rodziców zostały zrealizowane w maju 2017 r. na terenie szkoły. Część rodziców wypełniała ankiety w domu.

Uzyskano informacje na temat:

- Jaki jest poziom poczucia bezpieczeństwa i respektowania norm społecznych w szkole.
- Czy i jakiego rodzaju zagrożenia zmniejszające poziom bezpieczeństwa występują na terenie szkoły
- Czy i jakie działania prowadzone są w szkole w celu poprawy poziomu bezpieczeństwa i przestrzegania norm społecznych.
- Czy rodzice ,uczniowie i nauczyciele współpracują w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania norm społecznych.
- Jak powszechne jest przestrzeganie praw dziecka i ucznia.
- Jak powszechny jest udział uczniów w realizacji przedsięwzięć inspirowanych przez samorząd.
- W jaki sposób jest prowadzona w szkole systemowa analiza podejmowanych działań wychowawczych.
- W jaki sposób wnioski z tej analizy przyczyniają się do modyfikacji działań.
- W jaki sposób umożliwia się uczniom i rodzicom udział w analizie i modyfikacjach systemu oddziaływań wychowawczych.

WYNIKI
CEL : UZYSKANIE INFORMACJI NA TEMAT POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE WŚRÓD UCZNIÓW I NAUCZYCIELI ORAZ SKALI I TYPU ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE SZKOŁY.

W szkole są jasno określone pożądane postawy uczniów, ich prawa i obowiązki opracowane przy współudziale nauczycieli , przedstawicieli uczniów (Samorządu Uczniowskiego) oraz przedstawicieli rodziców (Rada Szkoły). Opisane są w Statucie Szkoły, Programie Wychowawczym, a także określone w regulaminach klasowych, korzystania z pracowni , regulaminie świetlicy, korzystania z placu zabaw itp. Wskazują na to w wywiadzie dyrektor i nauczyciele. Uczniowie i rodzice zostali zapoznani z tymi dokumentami (wskazuje na to 100% ankietowanych nauczycieli) oraz poinformowani, gdzie można znaleźć dokumentację szkolną dotyczącą praw i obowiązków ucznia oraz respektowania przyjętych norm (wskazuje na to 82% ankietowanych rodziców, tylko 18% uważa , że nie uzyskało takiej informacji). Natomiast tylko 46 % rodziców stwierdziło, że zapoznali się z tą dokumentacją, a pozostali nie skorzystali z takiej możliwości. Uczniowie potwierdzają ,że znają zasady zachowania i normy obowiązujące w szkole (potwierdza to 88% ankietowanych uczniów, a 12% zna częściowo) 88% ankietowanych uczniów deklaruje, że przestrzega ich zawsze, 6%- czasami i 6% - nie przestrzega. Zdaniem ankietowanych rodziców 96% ich dzieci zna zasady, 4% - zna częściowo, natomiast tylko 25% przestrzega zasad zawsze, 50% -często, 21% - czasami nie i 4% często nie. Przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego w wywiadzie stwierdzili, że większość zasad obowiązujących w szkole jest przestrzegana przez większość uczniów, łamią je bardzo nieliczni na ogół ci sami uczniowie. Zdaniem 95% ankietowanych nauczycieli uczniowie raczej przestrzegają zasad zachowania przyjętych w szkole. Uczniowie znają swoje prawa i obowiązki, (potwierdza to 96% ankietowanych uczniów, 2% nie zna) o których dowiedzieli się od wychowawcy (73%), od innych nauczycieli (29%), z dokumentów umieszczonych na stronie internetowej szkoły (22%), psychologa lub pedagoga (16%). W odczuciu 69% ankietowanych uczniów w szkole przestrzegane są prawa dziecka i ucznia, a w odczuciu 27% -nie . W uzasadnieniu uczniowie podają niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów jak bicie, popychanie, hałas na przerwie, dokuczanie i obrażanie, ale również zdaniem uczniów krzyk ze strony nauczycieli, wzywanie rodziców, zabranianie budowania broni z klocków, czy obniżanie oceny łamie ich prawa.

W szkole panują dobre relacje między uczniami, rodzicami, nauczycielami i pracownikami obsługi. Uczniowie (88%) i nauczyciele(94%) szanują się nawzajem i ufają sobie. Również pracownicy obsługi potwierdzają , że spotykają się z szacunkiem ze strony zdecydowanej większości uczniów, nauczycieli i rodziców.

Uczniowie (86%), nauczyciele(100%) i pracownicy obsługi (100%) czują się w szkole bezpiecznie. Zdaniem rodziców 79% ich dzieci czuje się w szkole bezpiecznie natomiast 21 % nie potrafiło jednoznacznie określić poczucia bezpieczeństwa swojego dziecka. Wśród ankietowanych uczniów 76% oceniło wysoko poczucie bezpieczeństwa , 22% - średnio, a 2% - nisko. Wśród miejsc , gdzie uczniowie czują się mniej bezpiecznie wymieniano korytarz – 27% , boisko – 20%, szatnia- 14%, toalety- 8%, natomiast 43% ankietowanych uczniów i 54% ankietowanych rodziców stwierdziło, że nie ma w szkole takich miejsc, gdzie poczucie bezpieczeństwa dzieci jest niskie.

Duża grupa ankietowanych rodziców (46%) oraz uczniów (24%) stwierdza, że dziecko nie doświadczyło w szkole żadnej z form przemocy fizycznej ani psychicznej. Natomiast wśród form przemocy, której najczęściej doświadczają uczniowie wskazują: obrażanie i przezywanie- 53 % ankietowanych uczniów, popychanie, bicie - 29%, rozpowszechnianie plotek – 20%, kradzież -14%, zastraszanie, szantażowanie – 12%. Podobnie skalę występowania tych form przemocy określili ankietowani rodzice. Wśród ankietowanych uczniów 49% przyznaje, że użyło wobec innych uczniów przynajmniej jednej z form przemocy. Również jako sprawców przemocy uczniowie i rodzice wskazują innych uczniów.

Zdaniem 86% ankietowanych rodziców i 67% uczniów w szkole dominuje postawa koleżeństwa, 11% rodziców i 29 % uczniów wskazuje na postawę obojętności, żaden rodzic i tylko 4% uczniów stwierdziło, że w szkole dominuje agresja.

WNIOSKI

- Szkoła jest miejscem bezpiecznym. Są w niej jednak miejsca , w których nieliczna grupa uczniów czuje się mniej bezpiecznie. Pojawiają się również incydentalne zachowania mające cechy przemocy fizycznej i psychicznej.
- W szkole funkcjonuje dokumentacja, w której określone są normy i zasady postępowania, zapoznani zostali z nią uczniowie i rodzice.
- Zasady postępowania i współżycia w szkole są przestrzegane przez pracowników szkoły, rodziców i większość uczniów z wyjątkiem niewielkiej grupy.
- W szkole przestrzega się praw ucznia i dziecka.
- W szkole dominuje postawa koleżeństwa.

CEL :UZYSKANIE INFORMACJI NA ILE PODJĘTE W SZKOLE DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE PRZYCZYNIŁY SIĘ DO POPRAWY RESPEKTOWANIA NORM SPOŁECZNYCH.

W szkole planowane i podejmowane są działania wychowawcze i profilaktyczne . W oparciu o diagnozę stanu opiekuńczo – wychowawczego (prowadzoną przez pedagoga, wychowawców i dyrektora) i wyniki ewaluacji wewnętrznej opracowywane są plany i harmonogramy działań wychowawczych i profilaktycznych dla szkoły i plany wychowawcze dla poszczególnych klas. Plany te opiniowane są przez Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Rodzice są informowani o planowanych działaniach wychowawczych zawartych w tych dokumentach (potwierdza to 79% ankietowanych rodziców- 11% nie) oraz mają możliwość zgłaszania propozycji do planu wychowawczego klasy, szkoły czy planu działań profilaktycznych (potwierdza taką możliwość 57% rodziców -32% nie), natomiast wśród ankietowanych rodziców tylko 29% skorzystało z takiej możliwości, 79% nigdy nie skorzystało. Również 57% ankietowanych uczniów potwierdza możliwość zgłaszania do wychowawcy lub Samorządu Szkolnego propozycji działań umieszczanych w planach pracy, chociaż pojawiają się uwagi, że nie zawsze są uwzględniane (nie podano jakie) .

W szkole prowadzona jest systemowa analiza podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych, potwierdzają to dyrektor i ankietowani nauczyciele. Analiza dokonywana jest przez 100% nauczycieli 2 razy w roku przy podsumowaniu półrocza, dodatkowo 72% nauczycieli wskazuje na częstsze dokonywanie analiz w zależności od potrzeb. Analizy te dotyczą występowania w szkole: przypadków agresji, przemocy psychicznej i fizycznej; niewłaściwych zachowań wynikających z zaburzeń zachowania (jednostki chorobowe); niewłaściwych zachowań wynikających z celowego nieprzestrzegania norm; problemów rodzinnych; negatywnego wpływu mediów; relacji szkoły z rodzicami oraz współpracy rodziców ze szkołą; (wskazania nauczycieli i dyrektora w wywiadzie). Wyniki dokonywanych analiz wykorzystywane są do planowania i modyfikacji zaplanowanych działań wychowawczych i profilaktycznych, ustalania tematyki rad szkoleniowych oraz tematów szkoleń dla rodziców i tematów warsztatów dla uczniów. Jak wskazują w wywiadzie nauczyciele i dyrektor n a skutek wyników analiz zmodyfikowano system oceniania zachowania, uszczegółowiono zapisy w statucie dotyczące stosowania kar i nagród. Opracowano i wdrożono procedury szkolne związane z postępowaniem w przypadku dziecka chorego oraz dziecka z zaburzeniami zachowania , zorganizowano dodatkowe szkolenia dla nauczycieli i rodziców, zaangażowano instytucje zewnętrzne tj. poradnię i mediatorów. Do modyfikacji działań wychowawczych włączają się rodzice i uczniowie. Z powodu trudnej sytuacji wychowawczej w klasie piątej rodzice zaproponowali zaangażowanie nauczyciela wspierającego, dodatkowe zajęcia ze specjalistami z poradni, spotkanie z policjantem na temat przemocy rówieśniczej. troje rodziców przeprowadziło warsztaty i pogadanki na temat ”Jak się uczyć”, Uwrażliwianie na potrzeby innych” „Niebezpieczne zawody”. Uczniowie zaproponowali wprowadzenie „cichych przerw”, zainstalowanie szafek na teczki, wprowadzenie „przerw czytelniczych” czy środy bez pracy domowej.

W szkole ciągle podejmowane są działania mające na celu eliminowanie niewłaściwych zachowań co potwierdza 93% ankietowanych rodziców i 100% ankietowanych uczniów. Wśród podejmowanych działań wymieniono rozmowy z uczniem -93%, rozmowy z rodzicami – 79%, wyciąganie konsekwencji – 61%, motywowanie i nagradzanie właściwego zachowania -46%, zajęcia prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego oraz specjalistów z zewnątrz- 66%c i inne takie jak spotkania z policjantem, zielone szkoły, wyjazdy w ciekawe miejsca, przedstawienia profilaktyczne, akcje np. Tydzień Tolerancji, Szkoła dobrego wychowania czy Dzień bez przemocy. Podejmowanie tych działań potwierdzają również nauczyciele, uczniowie i dyrektor. W szkole nauczyciele wzmacniają właściwe zachowania uczniów poprzez stosowanie pochwał i nagród, oceny z zachowania, udział w konkursie ‘Uczeń na medal”, rozmowy i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów. Zdaniem uczniów najbardziej motywuje ich do przestrzegania norm i zasad zachowania konkurs „Uczeń na medal”, oceny z zachowania, kary za niewłaściwe zachowanie, rozmowy z rodzicami i zyskanie sympatii rówieśników.

Nauczyciele zapewniają bezpieczeństwo w szkole i właściwie reagują na nie respektowanie norm społecznych przez uczniów. Zdaniem Dyrektora nauczyciele starają się rzetelnie sprawować dyżury, zapewniają bezpieczeństwo w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych czy wycieczek. Zwracają uczniom uwagę na prezentowanie właściwych postaw. W przypadku łamania zasad podejmują działania zapisane w odpowiednich dokumentach i procedurach postępowania. Zdarzają się incydentalne przypadki niezbyt punktualnego wychodzenia na dyżur, lekcje czy zajęcia świetlicowe.

Zdaniem Dyrektora i nauczycieli (wywiad) oddziaływania szkoły i rodziców często są spójne i się uzupełniają. Dotyczy to wspólnych ustaleń w sprawie postępowania z dzieckiem w domu, egzekwowania właściwych postaw zarówno w domu jak w szkole poprzez ustalony system nagród i kar. Zdarzają się jednak przypadki kwestionowania opinii przedstawianych przez wychowawcę, pedagoga, nieprzyjmowania krytycznych uwag, podważania zasadności stosowanych metod wychowawczych, kar czy rozwiązań organizacyjnych. Zdarzają się również przypadki zaniedbywania obowiązków rodzicielskich.

Podejmowane przez szkołę działania wychowawcze i profilaktyczne przynoszą pozytywny efekt zdaniem 54% ankietowanych rodziców i 89 % nauczycieli – 11% nauczycieli częściowo. Rodzice wskazują, że efektem podejmowanych działań jest to, że w szkole praktycznie nie istnieje przemoc, lub tego typu zachowania są niezwykle rzadkie, negatywne zachowania rzadko się powtarzają, dzieci znają zasady zachowania i konsekwencje ich nieprzestrzegania, w szkole jest bezpiecznie. Tylko 14 % rodziców stwierdziło, że podejmowane działania nie przynoszą efektu z powodu braku motywacji dzieci.

Wśród propozycji działań, które można jeszcze podjąć, by zwiększyć stopień przestrzegania norm, zasad i bezpieczeństwa w szkole nauczyciele sugerują zwiększenie konsekwentnego egzekwowania przez wszystkich nauczycieli przestrzegania norm i zasad oraz stosowania ustalonych uregulowań w tym zakresie, zacieśnienie współpracy z rodzicami oraz kontynuowanie prowadzonych dotychczas i przynoszących efekty działań. Ankietowani rodzice również proponują głównie kontynuację już podejmowanych działań, zwracanie jeszcze większej uwagi i zdecydowaną reakcję w przypadku zachowań agresywnych oraz przeznaczenie dużej ilości czasu na rozmowy z dziećmi, wysłuchanie ich. Uczniowie (wywiad z samorządem) proponują zaostrzenie konsekwencji w przypadku nie przestrzegania norm np. w sprawie używania telefonów w szkole, przeszkadzania w lekcji czy ustalania ocen z zachowania.

WNIOSKI

- W szkole wspólnie z rodzicami i uczniami analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne oraz ocenia ich skuteczność.
- W szkole wdrażane są wnioski wynikające z analiz oraz modyfikowane działania wychowawcze i profilaktyczne.
- W szkole eliminowane są niepożądane zachowania uczniów, wzmacniane właściwe zachowania i podejmowane skuteczne działania wzmacniające bezpieczeństwo.
- Uczniowie są zaangażowani w działania samorządu.
- Oddziaływania szkoły i rodziców są na ogół spójne i uzupełniają się.

REKOMENDACJE

1. W dalszym ciągu prowadzić działania wychowawcze i profilaktyczne, których skuteczność została potwierdzona.

2. Wszyscy nauczyciele powinni stosować się zawsze na bieżąco do postanowień regulaminów szkolnych w zakresie egzekwowania przestrzegania przez uczniów ustalonych norm zachowań i wyciągania konsekwencji z niewłaściwych zachowań – na przerwach, na lekcjach i czasie różnego rodzaju uroczystości czy imprez szkolnych.

3. Zmodyfikować Szkolne Zasady Zachowania (lub opracować nowe) tak, aby były lepiej zrozumiane przez uczniów i dostosować je do używania również w klasach VII– VIII.

4. Przy ocenianiu zachowania w kl. IV – VII stosować się konsekwentnie do SZO.

5. Uświadomić rodzicom konieczność zapoznania się z podstawowymi dokumentami regulującymi pracę szkoły oraz zachęcić do czynnego udziału w ich tworzeniu . Jest to czynnik warunkujący dobrą współpracę ze szkołą.

6. W Zespole ds. Nauczania w kl. IV – VIII zmodyfikować w miarę jednolicie Przedmiotowe Zasady Oceniania tak, by zminimalizować niewłaściwe zachowania uczniów na lekcji – przeszkadzanie w lekcjach i nie stosowanie się do poleceń nauczycieli.

7. Na początku roku szk. 2017/18 przeprowadzić rozmowy z uczniami i rodzicami uczniów, którzy często nie przestrzegają zasad zachowania w szkole, uświadamiające konieczność dostosowania się ich dzieci do tych zasad, a w razie ich dalszego nieprzestrzegania - zaostrzone od nowego roku szkolnego konsekwencje.

8. Prowadzić działania wychowawcze i profilaktyczne w celu eliminowania niewłaściwych postaw typu: obgadywanie, wyśmiewanie, poniżanie, rozpowszechnianie plotek (również poprzez media społecznościowe), wymuszanie pieniędzy. Uświadomienie uczniom różnicy między zwykłym skarżeniem, a koniecznością reagowania na przejaw agresji rówieśników, w sytuacjach gdy są świadkami niepożądanych zachowań poprzez informowanie osób dorosłych (rodziców, nauczycieli)

9. Zwrócić w czasie dyżurów uwagę na miejsca, które uczniowie wymienili jako mniej bezpieczne, bezwzględnie przestrzegać punktualnego rozpoczynania dyżurów i zajęć